

NOVÝ ŽIVOT

JAN ČEP

MEDITACE NAD DĚJINAMI

Každé dějinné období má pro potomky jistou atmosféru, jistou barvu. Myslíme-li na staré Řecko, nedoveďte se naše představa oddělit od rytmu a barvy veršů Homérových a Sofoklových, Řím v nás žije Vergiliem a Horatiem, křesťanský středověk hoří věčně živými tvary a barvami svých katedrál; třicetiletá válka je v naší představě nerozlučně spjata s obrazem vypálených vesnic, s divnými škorněmi a širáky Švédů a císařských, konec osmnáctého století s guillotinou francouzské revoluce.

Tyto představy mohou být někdy dětinské nebo úplně falešné, mohou nám být sugerovány špatnou románovou literaturou nebo nějakým náhodným, zcela subjektivním dojmem. Nemůžeme na sebe obléci skutečný životní pocit lidí, kteří žili staletí před námi v té nebo oné dějinné situaci. Nejsme s to znovu a autenticky prožít hrůzu, kterou prožívali lidé pátého až sedmého století před germánskými a asijskými barbary, nebo hrůzu černého moru uprostřed století čtrnáctého. Historická věda nám sice může citovat jisté skutečnosti, avšak náleží naší obraznosti a našemu citu, aby se těchto faktů zmocnily, aby je tak říkajíc obalily živým masem. A potom je ovšem nejvyš pravděpodobné, že se v každém z nás odrazí taková představa s trochu jiným přízvukem a odstínem, a nemůžeme si na ničem ověřit, či pocit nebo obraz je blíž pravdě.

Svou vlastní dobu známe naopak jaksi zevnitř, jsme v její kůži. Život každého z nás je utkáán a uhněten z její látky, naše paměť

je utvořena z drobných i velkých faktů, které v ní žijí od našeho dětství, a řekněme i trochu dál za ně, až do vzpomínek rodičů a dědů. V jistém smyslu však známe svou dobu méně, než ji budou znát budoucí historikové. Děje se nám jako chodec v ploché krajině, obklopené horami: nevidí, co je za nimi, a nevidí často, co mu zakrývá nejbližší zákrut cesty, zastíněný stromem nebo zdí.

Jak budou vidět budoucí historikové naši dobu, v jakých souvislostech se jim objeví s minulými obdobími dějin, jakou bude mít pro ně barvu, jakou atmosférou bude obklopena? Do jaké míry se bude shodovat zpětná představa budoucích s naším intimním životním pocitem? Bude se jim také zdát na naší době a na našich životech nejnápadnější a nejdůležitější to, s čím se denně potýkáme, čím trpíme, co se nám tak krutě zařezává do

NA DALŠÍCH STRÁNKÁCH 1. ČÍSLA

Ehler: Církev a stát v dnešní době. - *Zahradníček*: Hymnus korunovační. - *Trnavský*: Katedra Pravdy. - *Heidler*: Smysl Mariánského roku. - Modlitba emigrantů. - Mezinárodní přehled. - Reportáž o šťastných lidech. - Nová legenda o sv. Janu Nepomuckém. - Masopust v Equadoru.

Rubriky: Křestan a svět. — Poznámky. — Zprávy z Říma, z domova, z exilu. — CML. Křesťanská akademie. Výsledky soutěže 1953. Literární soutěž 1954.

CML - ŘÍM - 1954 - VI - 1